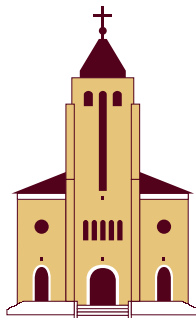

MUSTÁRMAG

Budapest-Pestszentlőrinc-Szemeretelepi Szent István Király Plébánia

ALAPÍTVÁ: 1992 • 2021/5. SZÁM • DECEMBER 24.

KARÁCSONYI ÜZENET 2021

*„Világosság ragyog fel nekünk ezen a napon:
az Úr megszületett értünk!” (Zsolt 97,1)*

Jézus születése örömteli reménnyel tölt el bennünket a megtapasztalt sötétség közepette is. A covid-19 világjárvány milliók életét követelte és továbbra is fenyegeti az embereket szerte a világon; sok természeti katasztrófa is növeli az emberek nyomorúságát. A maszkok, fertőtlenítőszer használata, az egymás közötti távolságtartás mindennapossá vált. Sok ember vált a súlyos

stressz áldozatává. Úgy tűnik, hogy az élet tele van sötétséggel és kétségbeeséssel. Mindannyian azt kívánjuk, hogy legyőzzük ezt a sötétséget. Amire ebben a pillanatban szükségünk van, az a remény. Reménykedünk és hiszünk abban, hogy Jézus, aki maga a világ világossága, legyőzze ezt a sötétséget és kétségbeesést! Engednünk kell, hogy ez a Fény, azaz Jézus vezessen minket, miközben naponta arra törekszünk, hogy növekedjünk a szentségben, a hűségben és a tisztességben.

Az a küldetésünk, hogy Krisztus jelenlétét sugározzuk mások felé. Ezt úgy tesszük, hogy kivétel nélkül szeretünk minden embert, megbocsátunk azok-

nak, akik megsértettek minket, és áldozatosan, nagylelkűen szolgáljuk azokat, akiknek a legnagyobb szükségük van rá.

(folytatás a 3. oldalon)

AZ ÚR IMÁJA

A MIATYÁNK

Új sorozatunkban XVI. Benedek pápa (Joseph Ratzinger): A Názáreti Jézus című könyvének a Miatyánk imádsággal foglalkozó részéből készült összefoglalókat adunk közre. A könyv kísérletet tesz arra, hogy bemutassa az evangéliumok Jézusát, mint a „történeti Jézust”, és alkalmat biztosít arra, hogy ránk ragyogjon az „Úr arca”.

AZ ÚR IMÁJA I.

A hegyi beszéd átfogó képet rajzol az igaz emberi létről. Meg akarja mutatni, hogyan élhetünk emberként. Alapvető belátásait a következő kijelentésben lehetne összefoglalni: az embert csak az Isten felől lehet megérteni, s csak akkor lesz helyes az élete, ha az Istennel való kapcsolatban él. Isten azonban nem távoli ismeretlen. Jézusban megmutatja nekünk az arcát; az ő tetteiben és akaratában magának Istennek a gondolatait és akaratát ismerjük meg.

Ha embernek lenni lényegében Istenhez való viszonyt jelent, úgy világos, hogy ehhez hozzátartozik az Istennel való beszélgetés és az Istenre való odahallgatás. Ezért a hegyi beszédnek része az imádságról szóló tanítás is; az Úr elmondja nekünk, hogyan kell imádkoznunk.

Máténál az úr imáját rövid katekézis előzi meg az imádkozásról, amely mindenekelőtt az ima helytelen formáitól akar bennünket óvni. Az imádság bensőséges, nem önmagunk mutogatása. Az imádság diszkréciót követel, amely az Istennel való szeretetkapcsolatunk lényege. Isten szeretete minden ember iránt egészen személyes.

Az imádságnak ez a bensőségessége nem zárja ki a közös imát. Maga a Miatyánk

a közösség „mi-imája”, és csak az Isten gyermekeinek közös „mi”-jével tudjuk egyáltalán átlépni ennek a világnak a határát és elérni Istenhez. Ám az imádkozásban szükséges, hogy jelen legyen a személyes és a közösségi dimenzió, amint látni fogjuk a Miatyánk értelmezésénél.

Az imádság másik helytelen formája, melytől az Úr óv bennünket, az üres beszéd, a felesleges szószaporítás, amely megfojtja a lelket, amikor megszokott szövegeket szavalunk és a lelkünk egészen máshol jár. Akkor vagyunk a legfigyelmesebbek, amikor a legmélyebb inségből kérünk valamit, vagy örömteli szívvel köszönetet mondunk. Legfontosabb, hogy Istennel való kapcsolatunk jelen legyen a mindennapjainkban, élő legyen ez a kapcsolat.

Annál jobban fogunk imádkozni, minél inkább jelen van a lelkünkben az Istenre irányultság. Ha ez létezésünk alapjává lesz, a békeesség emberei leszünk. Ezzel az alappal tudjuk hordozni a fájdalmat, megértőbbé válunk másokkal, meg tudunk nyílni mások felé. Ezt az egész tudatunkat átható irányultságot, Isten csendes jelenlétét gondolkodásunk, eszmélődésünk és létünk mélyén nevezzük „állandó imádságnak”. Ez az, amit istenszeretetnek mondunk, mely a felebaráti szeretet ösztönző ereje.

Ennek a voltaképpeni imádságnak, az Istennel való csendes együttlétnak táplálékra van szüksége, és ezt segíti a konkrét szavakkal történő imádság. Minél inkább bennünk van Isten, annál inkább nála tudunk lenni az imádság szavaiban. Az imádságnak mindenekelőtt a szívünkől, ínségeinkből, reményinkből, örömeinkből, szenvedéseinkből, bűneink miatti szégyenérzetünkől, valamit a jóért adott hálaunkból kell felemelkednie, és személyes imádsággá lennie.

Szent Benedek a Regulában mondja – hogy elménk megegyezzek a szavunkkal. Többszörre a gondolat megelőzi a szót. Ám zsolnározáskor, liturgikus imádságnál általában fordított a helyzet: a szó, a hang megelőz bennünket és a léleknek be kell illeszkednie ebbe a hangba. Önmagunktól mi emberek nem tudjuk, „hogyan kell helyesen imádkoznunk”. (Róm 8,26) Túl messze vagyunk Istentől, túl titokzatos és túl nagy számunkra. Ezért Isten segítségünkre

jött, ő maga adja nekünk az imádság szavait és tanít bennünket imádkozni, megajándékoz az ima tőle jövő szavaival, hogy elinduljunk felé az úton, fokozatosan megismerjük őt, közel kerülünk hozzá a testvéreinkkel együtt mondott imádság által.

Benedek idézett mondata közvetlenül a zsolnárokra vonatkozik, melyeket a Szentlélek ajándékozott az embereknek. Így a „Lélekben” imádkozunk, a Szentlélekkel. Ez természetesen még inkább érvényes a Miatyánkra: Istentől kapott szavakkal imádkozunk Istenhez. Krisztus ajándékozta nekünk ezeket a szavakat, és bennük nekünk ajándékozta a Szentlelket. Az imában, a minket megelőző szóban, találkozzunk Isten Lelkével, találkozzunk a Fiúval és a Szentlélekkel, és így válunk eggyé az élő Istennel, aki mindig bennünk és egyben fölöttünk van.

Forrásmű: XVI. Benedek pápa (Joseph Ratzinger) A Názáreti Jézus, SZIT, Budapest 2007. • 1. rész
N. K. E.

Minden évben halljuk a három bölcs örök történetét, akik hosszú útra indultak, és csak egy csillag vezette őket. Milyen óriási bizalom lehetett bennük Isten iránt, hogy nem tudták, hová mennek, de alázatosan engedelmeskedtek! Milyen erőteljes tanúságtétel mindannyiunk számára! Kövessük Isten hívását életünkben bizalommal és engedelmességgel, hogy földi utunk végén átölthessük Jézus Krisztust, az Urak Urát, a Királyok Királyát.

Remélem és imádkozom, hogy a karácsonyi időszakban és az új évben is az Úrral való kapcsolatunkat helyezzük a legfőbb prioritásunkba, és maradjunk az Ő békéjének, örömének és világosságának eszközei egyházközségünkben, otthonunkban, munkahelyünkön és közösségeinkben. Az Úr, aki értünk született, töltsön be mindannyiunkat bőséges áldásokkal ezen a karácsonyon és az év minden napján.

Áldott karácsonyt és boldog új évet kívánok mindenkinek!.

Fr. Anthony Mahimai Raj

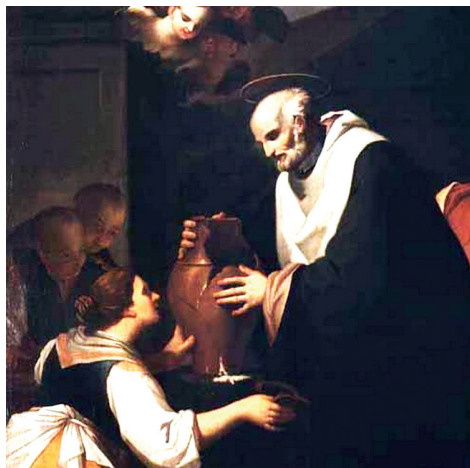
DECEMBER

December hagyományos magyar neve *Karácsony hava*. A hónap jeles alakja **Kenty Szent János** áldozópap.

Lengyelországban született 1390-ben. 1413-ban iratkozott be a Krakkói Egyetem szabad művészetek fakultására. Társainál jóval idősebben kezdte meg a tanulást, 1418-ban sikerült a tudós fokozatot megszereznie. Vizsgái letétele után elhatározta, hogy továbbtanul a filozófia fakultáson. Valószínűleg megélhetési gondok miatt nem sikerült befejeznie filozófiai tanulmányait. Anyagi helyzetének javítására tudományos művek kéziratainak másolásával kezdett foglalkozni.

A Krakkótól negyven kilométerre fekvő Miechow városának kolostori iskolájába hívták meg igazgatónak, melyet nyolc éven át vezetett, de nemcsak tanított, hanem lelkipásztori tevékenységet is folytatott. Nem tudjuk pontosan, hogy mikor és hol szentelték pappá, de valószínű, hogy még 1421 előtt.

1429-ben elhagyta Miechowot és a Krakkói Egyetemen tartott előadásokat. Ekkor kezdte meg a teológia egyetemi szintű tanulását. Az egyetem hamarosan fontos tisztséggel bízta meg, előbb a filozófiai fakultás dékánja, majd a Nagyobb Kollégium igazgatója lett. 1939-ben kanonokká nevezte ki a püspöke, azonban hamarosan lemondott minden tisztségéről, hogy egészen a tudománynak szentelhesse magát. Folytatta teológiai tanulmányait, így 1443-ban teológiai magiszter lett. Abban a korban rendkívüli volt ilyen időс fejjel tanulni. Ezután még három évtizedig volt professzora

az egyetemnek. Krakkóban halt meg 1473. december 24-én.

Tisztelete halála után azonnal megkezdődött, s Krakkóban és Dél-Lengyelországban terjedt. A krakkói Szent Anna templom szószéke alá temették. Széleskörű tisztelete ellenére a boldoggá avatását csak a XVII. század első felében kezdték meg. XIII. Kelemen pápa 1767. július 16-án avatta szentté.

Elcsodálkozhatunk, hogy János milyen buzgó volt a tanulásban, s hogy milyen sokáig tanult. Az ő esetében a tanulás nem merült ki az anyag pusztá szellemi feldolgozásában, hanem fáradságos munkával másolta is a kéziratokat. A professzorai előadásain kívül más szerzőket is lemásolt. Ez a munka akkor nagy erőfeszítést és aszkézist követelt. A leírt oldalak száma megközelíti a tizennyolcezeret. Amit a másolással keresett azt legnagyobb részben jótékony célokra fordította. Elbeszélük,

hogyan öltöztette a ruhátlanokat, miképp adta oda cipőjét a koldusnak és ment haza ő maga mezítláb. Ezek a történetek mutatják a fenntartások nélkül adakozó, minden rászoruló felé megnyilvánuló jóságát.

Magukban a másolt könyvekben is nyomra maradt gondoskodó jóságának, jegyzeteivel az olvasót figyelmezteti a szöveg félreérthetőségére, vagy a hitet támadó tartalomra. Egyik könyvben megjegyzi, csak azért írta le, hogy „a lustaságot és az unatkozást elűzze magától”. Ez olyan emberre

vall, aki élete egyetlen percét sem akarja elvesztegetni. Könyvei végén hálát ad Istennek, a Szűzanyának, és kifejezi, hogy minden munkáját Isten dicsőségére szánta.

Kenty Szent János az egyházi kollégiumok és iskolák védőszentje. A hagyományban azonban úgy él, mint jóságos, másokkal együttérző szent, aki Krisztus nyomában járt egész életében.

Forrásmű: Szentek élete, SZIT, Budapest 2009.

N. K. E.

ANYAKÖNYVI ADATOK

TEMETÉSEK

† **Petrás Jánosné (Matány Zsuzsanna)**

születési év: 1943

temetés ideje: 2021. szeptember 28.

† **Berta Boldizsárné (Juhász Mária)**

születési év: 1929

temetés ideje: 2021. szeptember 29.

† **Káli Józsefné (Princz Anna)**

születési év: 1935

temetés ideje: 2021. október 8.

† **Szőcs Gábor**

születési év: 1975

temetés ideje: 2021. október 20.

† **Buczóné Ludas Judit**

születési év: 1955

temetés ideje: 2021. október 22.

† **Tumpek-Dóka Emese**

születési év: 1989

temetés ideje: 2021. október 29.

† **Csepi Zoltánné (Sike Margit)**

születési év: 1923

temetés ideje: 2021. november 19.

† **Pálszabó Mihály**

születési év: 1932

temetés ideje: 2021. november 19.

† **Reif Lászlóné (Szlusny Éva)**

születési év: 1943

temetés ideje: 2021. november 26.

† **Rónai Béláné (Tóth Mária Terézia)**

születési év: 1940

temetés ideje: 2021. november 26.

† **Vargáné Gombos Erika**

születési év: 1945

temetés ideje: 2021. november 26.

† **Takács János**

születési év: 1931

temetés ideje: 2021. december 3.

† **Vita József**

születési év: 1943

temetés ideje: 2021. december 3.

† **Sipos Imréné (Alattyáni Rozália)**

születési év: 1942

temetés ideje: 2021. december 10.

† **Titkos Ferenc**

születési év: 1944

temetés ideje: 2021. december 10.

† **Elbert Miklósné (Mong Erzsébet)**

születési év: 1930

temetés ideje: 2021. december 15.

† **Sinkó Sándorné (Gulyás Margit)**

születési év: 1924

temetés ideje: 2021. december 15.

SEGÉLY A COVID IDEJÉN AZ INDIAI MISSZIÓNAK

2021. július

Hálával telve írok le néhány szót köszönetül mindazoknak, akik hozzájárultak az indiai segélymisszióhoz. A koronavírus második hulláma India számos részén súlyos volt, és az emberek még oxigénpalackokat is alig tudtak beszerezni. Néhány helyen az emberek éhezni kezdtek, mivel teljes lezárás volt érvényben. Ebben az időben több kedves testvérünk megkérdezte tőlem, hogy nem tudnánk-e hozzájárulni valamivel, hogy legalább egy kicsit enyhítsük a problémáikat.

Ennek az elképzelésnek a megvalósítása érdekében többször is hirdettünk gyűjtést a templomban, és ennek eredményeképpen 477 970 forint gyűlt össze. Az összeget átutaltam az Assam államban lévő Guwahati katolikus egyházmegyének, ahol egyik paptársam szolgál, aki közeli barátom, és több plébániát is vezet. Alap élelmiszereket vásárolt és osztott ki két különböző plébánián közel 185 családnak. Paptársam kinyomta

tott egy plakátot plébániánkról, és elhelyezte a segélytábor körül, jelezve, hogy a kellő időben érkezett segítség a magyarországi Szemeretelepi Szent István Király Plébániáról érkezett. Az emberek és a atya is kifejezték hálájukat.

A főplébánián Harmai Gábor atya is végzett gyűjtést. A náluk összegyűlt 195 400 forintot egy szerzetes testvérnek, Maria Soosainak utaltuk át, aki Kelet-India más részein osztotta szét az abból vásárolt élelmiszereket.

Köszönetemet fejezem ki ezért a nagyszerű jótékonyági cselekedetért. Milyen lehetőséget kaptunk arra, hogy szeretetünket és gondoskodásunkat megoszthassuk

olyan emberekkel, akiket nem ismerünk!
Ez a szeretet ereje, amelyet Jézus kelt bennünk!

Isten áldjon meg mindannyiótokat!

Mahi atya

KATEKUMENÉK BEMUTATÁSA

2021. november 21.

Krisztus király ünnepén a 9 órás szentmisén a Rózsafüzér Társulat jelenlévő tagjai ismét megújították fogadalmukat, miszerint egy éven keresztül minden nap elimádkoznak egy tized rózsafüzér imádságot a közösségért és havonta egy-egy szándékért.

Ugyanekkor mutatta be Mahi atya két katekumen testvérünket, *Czakó Grétát* és *Jálics Miklóst*, akiket a szentségek felvételére készít fel. Foglaljuk őket imáinkba, hogy teljesíteni tudják kitűzött céljaikat!

KERÉKPÁRRAL A 301-ES PARCELLÁHOZ

2021. október 23.

A már hagyományos október 23-i kerékpáros parcella-látogatásra – mentoruk, Bodó Marci segítségével – ezúttal az ifik állították össze a megemlékező szövegeket, és ők is olvasták fel a szövegeket.

ADVENTI KÉSZÜLET 2021

A **MUSTÁRMAG** hálával és örömmel számol be arról, hogy az idei advent minden vasárnapjához kapcsolódóan volt lehetőségünk valamilyen külön eseményen is részt venni, amelyek mélyebbé tették készülletünket.

TAIZÉI IMAÓRA AZ IFIKKEL

2021. december 5.

Advent 2. vasárnapján az esti szentmise után Taizéi imaóra volt templomunkban *Vadás László* szervezésében és az ificsoport közreműködésével. Mind a néhány rutinosabb taggal kibővült zenekarban, mind az énekes szolgálatban aktívan részt vettek fiataljaink.

GYERTYAGYÚJTÁS

2021. november 27.

Sokunk által tudott tény a Knáb család erős pannonhalmi kötődése. Ennek lehetünk a „haszonélvezői” azáltal, hogy *Knáb András* az ő szólóénekesi, az idén formálódó Férfikar előénekesi és *Beller Barnabás* orgonás közreműködésével egy Pannonhalmán szokásos gyertyagyújtásos imaórát vezényelt le – a szó legszorosabb értelmében – természetesen Mahi atya segítségével advent első vasárnapjának előestéjén. A szertartás lényegében egy vesperásra épül, tehát egyszerű zsolozsmázás és zsoltározás az alapja. Az alkalomra összegyűlt váratlanul nagyszámú hívőseregéből többek felvetették, hogy ezt a szolgálatot többször is meg lehetne ismételni. Ez a kívánság az advent 4. vasárnapja előtti szombat estén máris teljesült.

LELKIGYAKORLAT

2021. december 11–12.

Advent 3. vasárnapján és az azt megelőző szombaton *Garaczi Gergely* atya – aki a Pestszenterzsébeti Főplébánián szolgál káplánként Czap Zsolt atya mellett – tartott adventi lelkigyakorlatot Szemeretelepen, melyben segítségünkre volt, hogy lélekben felkészül-

jünk az újjászületésre, karácsony ünnepére.

Az adventi készülődés alappilléreire fordította figyelmünket Gergely atya: a bűnbánat, a szeretet, az irgalmasság és a kötelesség erényeire. Ha ezekre odafigyelünk, akkor tud lelkünkben megszületni a tiszta lelkület öröme és békéje. Arra a kérdésre, hogy mit

kell tegyek, hogy méltó legyek a boldogságra, Immanuel Kant így válaszol: az őszinte megteréssel lesz értelme az életünknek, így leszünk képesek másokért élni.

Gergely atya gyakran jár idősebb testvéreinkhez, és olyanokhoz is, akik már készülnek a Jézussal való találkozásra. Több olyan beteggel is találkozott, akik életük végén tértek meg. Volt közöttük, gazdag befektető, vagy sikeres orvos, akik súlyos betegségben szenvedtek – és visszatekintve életükre belátták, hogy nem szakítottak elég – vagy egyáltalán – időt arra, ami igazán fontos lett volna számukra, ennek ellenére utolsó percekben ők is a Jőistén felé fordultak...

Advent nagy példaképe Keresztelő Szent János. A próféta nemcsak várta a Megváltót, hanem ő maga is útra kelt, mert biztos volt ▶

ANYAKÖNYVI ADATOK

KERESZTELŐK

☞ **Giba István**

születési dátum: 2018

keresztelés ideje: 2021. szeptember 26.

☞ **Nagy Bence Norbert**

születési dátum: 2021

keresztelés ideje: 2021. október 17.

▶ benne, hogy valóban eljön, akit vár, ezért reménytelen szívvel szembe megy vele a pusztába. János arra szólít fel bennünket is, hogy ne csak várakozzunk Isten szeretetének kiadására, sorsunkba beletörődve, hanem élő hittel kerekedjünk fel, induljunk el, tegyünk azért, hogy Krisztussal találkozhasunk! „Készítsétek az Úr útját, egyengessétek ösvényeit!”

Kötelességeinkkel kapcsolatban ne feledjük Keresztelő Szent János szavait, aki nem

küldi el a bűnösöket, hanem így szól hozzájuk: „Tegyétek a dolgokat, de ne többet.”

A szeretet és irgalmasság jegyében pedig így szól Jézus: „Akinek két ruhája van, az egyiket adja oda annak, akinek egy sincs. S akinek van mit ennie, ugyanígy tegyen.”

A vasárnapi szentbeszédét Gergely atya Rónay György versével vezette be (lásd külön!). Életünket jellemzően áthatja a várakozás; gyakran feszülten várakozunk – várunk arra, hogy egy esemény bekövet-

kezzen: a fiatalok arra várnak, hogy megismerjék a „nagy Ő”-t, a felvételi eredményre, a pályaválasztásra, az első munkahelyre, aztán egy új/jobb munkahelyre, majd várjuk a Jézussal való nagy találkozást.

Várakozásunk az őszinte megtérésből ered. Minden alkalommal, amikor szentgyónáshoz járulunk – melyet a megtérés szentségének lehet nevezni – törekednünk kell

VERSSAROK

Rónay György: MÁRIA ÉNEKE

Isten várakozása! Világ várakozása! De megpróbáltad szívemet!

Azt hiszitek, nem látom, mit kell elviselnem?

*Választottságom mérhetetlen árát,
barlanglakásom falán az eljövendő szenvedések árnyait,
keresztutam tizennégy állomását?*

*Azt hiszitek, nem érzem halott Fiam fejének súlyát ölemben,
haldoklását, a bűnök vas szögeivel átveretve,
a bűnök tövisével koronázva
szívemben a Idők Végezetéig –
a ti vétkeitekért?*

Ó, hiszen könnyű volna vaktában felelni:

Íme az Úr szolgáló leánya –

Könnyű volna meghajolni egy ismeretlen sors előtt!

*De tudva sorsomat, érezve ártatlan szívemben máris azt a hét tört,
s méhemben mégis megfoganni Fiam örök agóniáját:*

*Miféle nász ez, Istenem, miféle nász,
miféle anyaság?*

*s miért éppen nekem adtad ezt a két szemet
látni világunk mérhetetlen szenvedését?*

*Miért éppen nekem ezt a szívet,
hogy csordultig megteljek szánsággal értük,
kik mint fázó kisdedek vacogva megváltásukért
zokognak?*

*Hogy pattanásig teljék szeretettel,
s élni se tudjak már, ha nem édesanyául?*

Jól van. Hát legyen, ahogy akarod.

arra, hogy őszintén szembenézzünk önmagunkkal, merjük meglátni magunkban azt, hogy van miért bocsánatot kérni, és felismerni az Istenhez vezető út akadályait. Ehhez fontos szem előtt tartani, hogy csak az tud megtérni, akinek van imaélete. Naponta legalább fél órát szánjunk imára! Ennek hiányában kiüresedünk, eltompulunk, elnehezedünk...

Végül ismét a betegekkel való tapasztalásból merített Gergely atya, amikor elmondta annak az 50-es éveiben járó tanár történetét, aki szívtranszplantációra várt. Attila tudta, hogy milyen kockázatos beavatkozás vár rá, ennek ellenére béke és nyugalom volt a szívében – tiszta volt a lelkiismerete. Ugyanígy rajtunk áll, hogy elindulunk-e az öröm útján, amin a Szűzanya is elindult. Ez a karácsony rajtunk múlik, meghozzuk-e kellő időben – azaz most – azt a döntést.

D-P. Cs.

AZ IFICSOPORT PANNONHALMI LELKIGYAKORLATA

2021. december 11-12.

Idén lehetőségünk volt eljutni Pannonhalmára adventi lelkigyakorlatra, és eltölteni ott egy emlékezetes hétvégét. Szombaton a vasútállomáson találkoztunk, ahol fagyoskodva, álmosan, de ennek ellenére izgatottan vártuk a vonatot és az előttünk álló két napot. Vonattal Kelenföldre, majd Győrbe, onnan pedig busszal utazva megér-

keztünk a hóba borult Pannonhalmi Apátságba. Gyönyörű táj fogadott minket: hófödte dombok, havas háztetők... A kopár Pestszenlőrinc után üdítő látvány volt sok havat látni.

Knáb Andris elvezetett minket egy teremhez, ahol megismerkedtünk az apátság egyik szerzetesével, *Gérecz Imre* atyával. A bemutatkozás egy érdekes rajzolás játék keretében történt meg. Kisebb ebédszünet, nézelődés és hógolyózás után folytattuk a lelkigyakorlatot. Megnéztük a pannonhalmi havas naplementét, ami mindenkit elkápráztatott. Csoportokra bontva beszélgettünk például Keresztelő Szent Jánosról, vagy a felnőtté válásról a keresztségben, és később Imre atyát faggattuk a szerzeteséletről. Jól éreztük magunkat vele, mert egy közvetlen nyitott és vicces embert ismertünk meg személyében.

Nagyon tetszett nekünk a „pozitív pletyka” című játék, amelyben egy ember elfordult, és csak jó dolgokat lehetett róla mondani. Ezáltal jobban megismerhettük egymást. Jáni, Józsi és Dani: az ide járó diákok idegenvezetésével körbejártuk az Apátság épületét, közben sokat beszélgettünk. Az este megrendeltük a helyi pizzé-

a plébánián szálltunk meg, ahol lefekvés előtt még kártyapartit tartottunk.

Másnap Bodó Marci és Máté Gábor finom reggelije után összepakoltunk és felindultunk az apátságba a 10-es misére. Utána Andris megmutatta nekünk az Apátság könyvtárát, a kerengőt és a múzeumot. Ezután elbúcsúztunk az ottlakóktól, és visszaindultunk Budapestre. Szerencsésen hazaértünk, és egy élménydús hétvégét tudhatunk a hátunk mögött.

Köszönjük a szervezést, a programokat és a sok emléket. Reméljük, hogy még sok ilyen lelki feltöltődésben lesz részünk együtt.

V. B.

KITEKINTŐ

KARÁCSONYI SZOKÁSOK INDIÁBAN

*A **MUSTÁRMAG** történetének talán legfiatalabb szerzőjét avatjuk. Mahi atya egy vasárnapi szentbeszédében megemlítette, hogy egy iskolai feladat kapcsán interjút adott Nemesi Bencének. Egyik fél sem zárkózott el, így éltünk a másodközlés lehetőségével. Isten hozott, Bence!*

Vajon milyen karácsonyi szokásai vannak a dél-indiai embereknek? Miben különbözik egy magyar és egy tamil karácsony? Ilyen és ehhez hasonló kérdésektől vezérelve kerestem fel Mahi atyát egy hideg adventi estén...

■ *A karácsony egy keresztény ünnep. Hány keresztény ember él Indiában?*

Mahi atya: India lakosságának 2,3%-a keresztény. Ebből 1,9% katolikus, mely 19 000 000 embernek felel meg. Kevesen vagyunk, csupán 160 egyházmegye van,

élükön 170 püspökkel. (Viszonyításképpen: Magyarországon 13 egyházmegye működik.)

■ *India nagyon nagy ország. Miben különböznek az egyes szokások India különböző részein?*

Mahi atya: Olyan nagy különbség nincs az észak- és dél-indiai szokások között, mert dél-indiai misszionáriusok mentek téríteni Észak-Indiába is, így tehát a hittel együtt felvették amazok szokásait is. Dél-Indiában sokkal meghittebb és családiasabb ünnep

a karácsony. Minden ember szűk családi körben ünnepel. Napközben közösen elmennek misére, majd az adventben vásárolt kecskét levágnak, s megsütik vacsorára. Észak-Indiában 2-3 napos táncmulatságokat tartanak; esznek, isznak, mulatoznak; ott az emberek közösségibbek, és nagyon szeretnek táncolni. Amikor már az egész falu összegyűlik, levágnak 5-6 kecskét; ezekből lakik jól a falu népe. Fontos azt is megjegyezni, hogy Dél-Indiában már lassan 2000 éve van kereszténység. Itt már megtanultak együtt élni a különböző vallású emberek. Észak-Indiában sokkal rosszabb a helyzet. A hinduk nem engedik a keresztény ünnepek ünneplését, így katonai biztosítás kell a misékre, ünneplésekre.

■ *Európában az adventi koszorúk és a karácsonyfák az ünnep kézzelfogható jelei. Ismeritek ezeket Indiában?*

Mahi atya: Nálunk nincs adventi koszorú és karácsonyfa, ezeket én itt láttam először. Adventben viszont minden család készít egy betlehemet. Karácsonykor a plébános és a nővérek házról házra járnak, megnézik minden család betlehemét. A legszebbet csokival jutalmazták.

■ *Minden évben megrendezzük a plébánián a pásztorjátékot. Indiában is van valami ehhez hasonló hagyomány?*

Mahi atya: Nálunk december 15-e és 24-e között egy kis csapat tesz látogatást minden katolikus családnál. Énekelnek, imádkoznak közösen. Velük megy a Mikulás is, aki csokoládét oszt a gyerekeknek. A szülők pénzt adnak neki a plébániái betlehem felépítésére.

■ *Magyarországon hozzá tartozik az ünnephez a bejgli: ez az egyik ikonikus magyar karácsonyi étel. Indiában mi a jellegzetes karácsonyi ennivaló?*

Mahi atya: Én életemben először Magyarországon láttam süteményt. Indiában

a hétköznapiakban főtt rizst, lencsét vagy zöldséget fogyasztunk, csak az ünnepek kor eszünk húst: karácsonykor hagyományosan kecskét. Desszertként leginkább gyümölcsöket fogyasztunk. Dél-Indiában ilyenkor kellemes 20–25 fok van; ez a hőmérséklet kedvező a későn érő banán és kókuszfajtáknak.

■ *Észak-Indiában sokkal hidegebb van. Ezeken a területeken mennyit mutat decemberben a hőmérő?*

Mahi atya: Ott jóval hidegebb van, mínusz 3-4-fok-ig is lehűl ilyenkor a levegő.

■ *Dekoráljátok-e, s ha igen, hogyan a házakat karácsonykor?*

Mahi atya: Igen, dekoráljuk. Indiában sokkal színesebben díszítjük föl a házakat. Szeretjük a színeket. Minden katolikus ház előtt van egy nagy világító csillag. Ez jelzi: nálunk most karácsony van.

Indiában lehet, hogy ami neked ünnep, az a szomszédodnak nem az. Más kultúra más hagyományokkal... Mi azonban ugyanazt ünnepeljük, mint minden keresztény a világban: Jézus Krisztus megszületett, értünk a világra jött.

N. B. M.

FÓRUM ESZTERGOMBAN

„Ne mást, hanem Krisztust vigyük el az emberekhez!”

Erdő Péter bíboros, prímás szinodális fórumra hívta össze az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye plébánosait és a plébániai képviselő-testületek vezetőit november 20-ára Esztergomba. A meghívásnak közel kétszáz fő tett eleget a járványügyi előírások betartásával. A Szent Adalbert Központban zajló megbeszélésen a főpásztor és a meghívottak mellett jelen volt Mohos Gábor segédpüspök.

A találkozó a szinódusi imádság és a Mi-
atyánk közös elimádkozásával kezdődött,
majd pedig egy rövidfilm segítségével
a résztvevők megismerkedhettek a Hetven-
két Tanítvány Mozgalom Család Munka-
csoportja által létrehozott *Bízd rá magad*
kezdeményezéssel, amely mögött az élet
bármely szakaszában és területén segítő ka-
tolikus szakmai hálózat szerveződött.

Az Ádám Miklós biblikus tanár, a főegy-
házmegyei papi továbbképzések referense
által vezetett megbeszélésen az első elő-
adó Gyetván Gábor, a Budapest-Kispesti
Nagyboldogasszony-főplébánia plébánosa,
a főegyházmegye Katolikus Iskolai Főható-
ságának (EKIF) vezetője volt. Előadásában
a vasárnap megünneplésének kérdését jár-
ta körbe Michael White és Tom Corcoran
Újraépítve című kötete tanulságai, illetve
személyes tapasztalatai alapján. Az előadó
hangsúlyozta, hogy a vasárnap az az alka-
lom, amikor a templomba érkezők legin-
kább találkozhatnak az Egyház arcával. Ezért
kiemelten fontos tudatosítani, hogy
„a pap, aki a szentmiseünneplés vezetője,
egyben arca a plébániának, az egyháznak.
Nem mindegy, hogy milyen a megjelenése,

modora, hogy megszólítható-e, és empátiá-
val fordul-e az érkezők felé.”

Ezek alapján alkotja meg a legtöbb em-
ber azt a képet, amit az egyházzal magában
hordoz. Fontos, hogy ezeket a szemponto-
kat a pap szem előtt tartsa, ezáltal tudato-
sítva, mi a dolga és szerepe – elsősorban
a szentségek és szentelmények kiszolgálta-
tása, és a többi bízva a világi hívekre. Sok-
szor nem ismerjük fel, mennyi rejtett érté-
ket hordoznak a híveink magukban, amire
a legjobb példa a pandémia idején a szent-
mise-közvetítések lebonyolítása volt.

Az egyház arcának megtapasztalásához
hozzájárulnak azok az emberek is, akikkel
a plébániai ügyintézésre, a szentmisére ér-
kezők találkoznak, köztük a sekrestyés, az
irodista. Fontos figyelni olyan szempon-
tokra is, mint például arra, hogy a temp-
lomban jó legyen a hangosítás, hogy tiszta-
ság legyen, hogy a liturgikus zene vonzzon
és ne elijesszen. Vagy éppen arra, hogy
a homília és a szentáldozás utáni csend
megtartása, a prédikáció hossza és a szent-
írási szakaszokhoz köthető magyarázat, ez
mind hozzájárul a templomi ünnepléshez –
hangsúlyozta Gyetván Gábor.

A találkozó második fele Erdő Péter bíboros és a jelenlévők közötti dialógus jegyében telt. A főpásztor bevezető gondolataiban jelezte, hogy az *Újraépítve* című könyv kapcsán két éve elindult egy hasonló egyházmegyei fórum, melyet a pandémia megakasztott, de amelynek most a szinódusi folyamat új lendületet ad. A két folyamat számos ponton találkozik. A mostani találkozón a liturgikus élet és a plébánia missziós küldetése, a megújulás kerül a fókuszba.

Ezt követően papok és világiak részéről számos kérdés hangzott el, melyek pozitív visszajelzést adtak a nyitóelőadásra, illetve különböző plébániai tapasztalatok alapján gazdagították a találkozás dialógusát. A főpásztor válaszaiban hangsúlyozta, hogy fontos figyelni a Szentatya szándékára, hogy „a szinódusi folyamatban szólítsunk meg minden katolikust, azokat is, akik eltávolodtak a templomtól; és tegyük ezt figyelve a *sensus fideire*, a katolikus hitérzésekre.”

Erdő Péter bátorította a jelenlévőket, hogy plébániai szinten minden eszközt ragadjanak meg a találkozásra, ennek eredményeképpen készítsék el a szinódusi egyházmegyei kérdőívekre az írásos választ. (...)

Végezetül hangsúlyozta, hogy mind a papok, mind a világiak szolgálatának és a szinódusi folyamatnak lényege, hogy ne mást, hanem Jézus Krisztust adják és vigyék el az embereknek. Ő álljon életünk és misszióink középpontjában.

Október 9-én Ferenc pápa jelenlétében reflexiós összejövetel kezdődött a Vatikánban a következő püspöki szinódus témájáról: *Egy szinodális Egyházért: közösség, részvétel és küldetés*. (...) A világ minden egyházmegyéjében október 17-én vette kezdetét a 2023-as vatikáni püspöki szinódus-hoz vezető szinodális folyamat.

Erdő Péter bíboros az Esztergom-Buda-pesti Főegyházmegye számára a Szent István-bazilikában hirdette meg a 2023-as vatikáni püspöki szinódusban kicsúcsosodó folyamat kezdetét.

A *szinódus*, a *szünodosz* szó eredetileg közös (szün) úton levést (hodosz) jelent és a kereszténység ősi hagyománya. A történelem folyamán a keresztények időnként összegyűltek, hogy felmérve helyzetüket közösen hozzanak döntéseket.

A jelenlegi folyamat három részből áll. Az első, egyházmegyei szakaszban a püspök vezetésével és kijelölt moderátor vagy munkacsoport koordinálásával helyi szinten tanácskoznak a hívek az egyházzal. Erdő Péter és tanácsa összeállított egy főegyházmegyei kérdéssort, amely a Szentszék által megjelölt témákat járja körül, s amely minden plébániára és a lelkiségi mozgalmakhoz, szerzetesszervezetekhez is megérkezik.

Ezt követően a szinódus titkársága feldolgozza az egyházmegyékből beérkező tapasztalatokat, s ezek alapján elkészíti az első ideiglenes munkaanyagot, vagyis az *instrumentum laborist*.

A második szakaszban, 2022 októbere és 2023 márciusa között a földrészek szintjén, a püspöki konferenciák irányításával folytatódik a szinódusi folyamat. E munka tanulságait áprilistól kezdik feldolgozni, és a nyár ►

▶ folyamán jelentetik meg a második munkadokumentumot. Végül a záró szakaszban, 2023 októberében Rómában kerül sor a tizenhatodik rendes püspöki szinódusra.

A püspöki szinódus a világ különböző vidékeiről érkező püspökök gyűlése, akik tanácsaikkal segítik a pápát különböző témákban. (...) Ferenc pápa megváltoztatta az eddigi módszert azzal, hogy ezúttal nem csupán püspökök gyűlése lesz a Vatikánban, hanem egy folyamatról beszélhetünk, amelyből a hívek világszerte kiveszik a részüket. Annál jobban fogunk imádkozni, minél inkább jelen van a lelkünkben az Istenre irányultság. Ha ez létezésünk alapjává lesz, a békesség emberei leszünk. Ezzel az alappal tudjuk hordozni a fájdalmat, megértőbbé válunk másokkal, meg tudunk nyílni mások felé. Ezt az egész tudatunkat átható irányultságot, Isten csendes jelenlétét gondolkodásunk, eszmélődésünk és létünk mélyén nevezzük „állandó imádságnak”. Ez az, amit istenszeretetnek mondunk, mely a felebaráti szeretet ösztönző ereje.

SZINÓDUSI FOLYAMAT SZEMERÉN

A képviselő-testületben arról határoztunk, hogy a kérdéssort a lehető leg szélesebb körben szeretnénk megvitatni, erre pedig az egyes közösségeink nyújtják a legjobb lehetőséget. Kérjük a kedves híveket, hogy kísérik figyelemmel a plébánia közösségeinek – családközösség, nyugdíjaskör, asszonykör, férfikör, ifjúsági csoport – a hirdetéseit, és aktív jelenléttel vegyenek részt a szinódusi kérdőív válaszáinak kidolgozásában.

A kérdőívben megfogalmazott kérdések három fő témakör köré csoportosulnak, melyek a közösség, a részvétel és a misszió. A vírus sújtotta világunkban talán nem kell külön hangsúlyozni, milyen lehetőséget/fe-

lelősséget jelent számunkra a közösségben való aktív részvétel, amely mindannyiunkat hozzásegíthet missziós küldetésünk teljesítéséhez.

Az egyházmegye által összeállított kérdéssor megtalálható a templomban a „hátsó kis asztalon”, nyugodtan vigyünk belőle családonként, és első lépésként vitassuk meg őket a családokon belül. Ezt követően januárban kerül majd sor a közösségekben a kérdéssor feldolgozására. A januári találkozásig is imádkozzuk együtt a szinódusi imát:

*„Előtted állunk, Szentlélek,
és a te nevedben gyűltünk össze.
Egyedül te vezess minket,
lelj otthonra szívünkben;
taníts minket a követendő útra,
és arra is, miként járjunk rajta.
Ne engedd, hogy a tudatlanság tévútra
vezessen bennünket,
vagy hogy az elfogultság vezesse
cselekedeteinket.*

*Add, hogy megtaláljuk benned az egységet,
hogy együtt haladhassunk az örök élet felé,
és ne térjünk el az igazság útjától,
sem attól, ami helyes.*

*Mindezt tőled kérjük,
aki mindenütt és minden időben
munkálkodsz,
az Atyával és a Fiúval egységben,
mindörökkön örökké. Ámen.*

A Magyar Kurír portálon 2021. november 20-án megjelent írásból vett részletekből összeállította, és a plébániánkra vonatkozó kiegészítésekkel ellátta

K. J.

A **MUSTÁRMAG** szívesen ad teret a fentiekben vázolt témakörökben megfogalmazott javaslatoknak, ötleteknek, írásoknak, amelyeket a szemere.mustarmag@gmail.com e-mail címre kérünk elküldeni.

HITOKTATÁS – MISSZIÓS PARANCS – FELELŐSSÉG – KÖZÖSSÉG...

*Ezeket a gondolatokat több mint egy évvel ezelőtt fogalmaztam meg,
most olvasva a püspöki szinódus felhívását, megerősített abban, hogy érdemes
erről beszélni, együtt gondolkodni.*

Egy szeptemberi képviselő-testületi megbeszélésünkön, nagy örömmel töltött el az a bejelentés, hogy plébániánkon egyre több gyermekkeresztesítés történik. Talán kicsit ahhoz hasonló, mint amikor gyermekeim közül valamelyikük bejelenti, hogy újabb kis unokánk fog születni, egy újabb taggal bővül a családunk.

A keresztesítés nagy és fontos lépés a gyermek és a szülő életében egyaránt. Ezen első lépés után még sok-sok lépést meg kell tennünk, amely közül én most a hittan tanulással kapcsolatos gondolataimat szeretném megosztani.

Egy kicsit visszamegyek az időben: 1956-ban születtem egy nyolcgyermekes család hatodik gyermekeként. A '60-as években jártunk iskolába. A templomi hittan mellett szüleim beíratk az iskolai hittanra is, élve a törvény adta lehetőséggel. Mind a nyolcan egyházi iskolában folytattuk a gimnáziumi tanulmányainkat. A lányok a *Patrona Hungariae* Katolikus Gimnáziumban, a fiúk pedig a bencésekénél, a ferencesekénél és a piaristáknál érettségiztek. Ez azt jelentette, hogy az iskolában hittant is tanultunk, majd meghívást kaptunk a *Regnum Marianum* közösségbe.

Ez a hármas gyökér: *a család, az iskola és a közösség* stabil alapot adott mindannyiunk életébe.

Azóta nagyot változott a világ: szabad vallásgyakorlás van, egyre több egyházi iskola működik és az állami iskolákban is lehetőség van a választásra, hogy gyermekünk az erkölcsstan órán vegyen részt vagy a hittan órán. Ez mindenképpen jó dolog és egyben sok, jó lehetőséget is rejt magában. Persze azt is tudni kell, hogy ennek megvalósítása, a tárgyi és személyi feltételek hiánya miatt igen nehézkes. Ezt 40 éves tanári tapasztalatom alapján merem leírni.

Alsóbb osztályokban elég sok szülő választja a hittant, de ahogy nagyobbak lesznek a gyerekek, fokozatosan lemorzsolódnak. 3-4. osztályban az elsőáldozás előtt még eljárnak a templomi hittanra, de elsőáldozás után nagy törés észlelhető, mert sokan nem élnek az iskolai hittan lehetőségével – a rengeteg különóra (sport, zene, idegen nyelv, képességfejlesztő szakörök...) mellé már nem fér bele a hittan, és sok gyerek egyre távolabb kerül attól a közösségtől, amelyre a szüleik által ígert mondtak, és ígéretet tettek, hogy biztosítják gyermekük vallásos nevelését.

Mint matematika tanár a következő hasonlatot mondanám: ha gyermekünk 1-2. osztályban tanulja a matematikát, és utána 10 év kimarad, akkor hogyan várhatnánk el, hogy leérettségizzen matematikából?

Ez a felelős döntés a szülők kezében van!

Ezért arra biztatok minden szülőt, hogy a sok fontos különóra mellett erről se felejtkezzenek meg!

Mi továbbra is nagy szeretettel hívjuk és várjuk a kicsiket és nagyokat egyaránt a szentmisére, a hittan órákra és egyéb közösségi programjainkra. Mindemellett nagy köszönetet mondunk azoknak a felnőtteknek, fiataloknak, akik már bekapcsolódtak ebbe a munkába, illetve szere-

tettel várjuk mindazoknak a jelentkezését, akik szívesen segítenének ebben.

Befejezésül álljon itt a mindannyiunk részére érvényes missziós parancs:

„...Menjetek tehát, tegyetek tanítványom-má minden népet, kereszteljétek meg őket az Atya és Fiú és Szentlélek nevében, és tanítsátok őket mindannak megtartására, amit parancsoltam nektek.” (Mt 28,19-20)

B. K. D.

ISKOLÁSOK FIGYELMÉBE

JÁTÉKRA FEL!

– hívja fel a figyelmet a templom faliújságjára kitett plakát. Még csak két alkalmunk volt, de legnagyobb örömünkre először 8, majd már 14 általános iskolás korú gyerek csatlakozott.

Szeretettel várunk benneteket az ifikkel együtt, ha szerettek kézműveskedni, ki-

rándulni, történeteket eljátszani, társasozni, énekelni, egyszóval vidámnak lenni. Itt lehetőség nyílik társaid megismerésére, barátok szerzésére is.

A következő időpont: január 7-e, vasárnap a 9 órai mise után. Várunk téged is!

K. L. M.

KÖLTŐ VAGYOK ÉS KATOLIKUS

Pilinszky János születésének 100. évfordulója – november 27-én lett volna 100 éves – volt a 2021-es esztendő talán legjelentősebb irodalmi eseménye.

Számos cikk jelent meg a költő életművéről, sok program emlékezett meg a 20. század egyik legjelentősebb költőjeként számon tartott alakjáról.

A **MUSTÁRMAG** sem szeretne szó nélkül elmenni egy jelentős évforduló mellett.

Pilinszky János 1921-ben Budapesten született, és 1981-ben ugyanitt halt meg. Életének sok meghatározó élménye közül néhányat szeretnék kiemelni, melyek közvetlenül vagy közvetve meg is jelennek a műveiben. A gyerekkori élmények közül interjúkban, beszélgetésekben rendszeresen megemlítette azt a szerzetes nagynénjét, aki a szervita rend főnöknője és egy leánynevelő intézet igazgatója volt. Tanul-

mányait a Piarista Gimnáziumban végezte. Az ELTE Jogtudományi Karának és Bölcsészettudományi Karának is hallgatója volt. A háború után az *Újhold* című folyóiratnál – a Nyugat utáni nemzedék legjelentősebb irodalmi lapja – dolgozott. A diktatúra legkeményebb éveiben teljesen kiszorult az irodalmi életből. 1957-től jelentek meg újra alkotásai, ugyanebben az évben lett az *Új Ember* katolikus folyóirat munkatársa, ahol haláláig dolgozott. Élete legmegrázóbb élményeként a 2. világháborúban szerzett keserű tapasztalait tartotta számon: az emberi kiszolgáltatottság, a bűn valamint az emberi lét értelmének keresése költészetének vissza-visszatérő motívumai.

A háborúban megélt élmények nem egy korszak alkotásainak jellemzői, hanem a háború feldolgozhatatlansága végigvonul az egész életművön. Még úgyis kitörölhetetlen emléket hagyott ez az időszak, hogy Pilinszkyt a háború utolsó hónapjaiban sorozták be, és egy betegség miatt harcolnia soha nem kellett. Egyik legtöbbször szavalt verse, *A francia fogoly* a keserves tapasztalat soha el nem évülését idézi meg. A költemény visszaemlékezés egy az éhség következtében minden emberi méltóságától megfosztott fogolyra, de a vers záró négy sora már a szívbe zárt emlék örökkévalóságáról beszél.

FOTÓ: SZÉBENI ANDRÁS

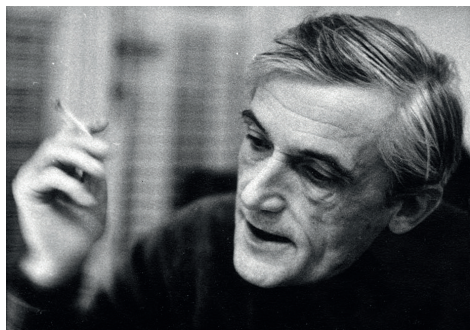
*Belőlem él! És egyre éhesebben!
És egyre kevesebb vagyok neki!
Ki el lett volna bármi eleségen:
most már a szívemet követeli.*

Hogy miképp lehetett megmaradni az értelmetlen pusztítás közepette, arra Pilinszky egy interjúból válaszol: „A háborúba egy csomó könyvet vittem magammal. Ezeket aztán sorra kidobáltam a vagonból. Minden könyv anakronisztikussá vált. Az Evangélium viszont valami csodálatos átváltozáson ment keresztül. Azt merném mondani, nem is könyv volt, hanem egy hűséges kutya. Szóval nem nagy tanácsadó, hanem valami meleg hűség. Olyan emberi volt, amilyen csak egy kutya tud lenni, vagy egy Isten.” (Beszélgetések Pilinszky Jánossal. [Forgács Rezső: Haza akartam, hazajutni végül] Magvető, Bp. 1983.)

Ez az idézet tulajdonképp arra is rámutat, milyen módon van jelen Pilinszky istenhite a műveiben: nem dogmák költői magyarázatát kapjuk, nem is cukormázzal leöntött egyszerűséget, hanem a mindig mindenben jelenlévő Istent szólítja meg, vonja kérdőre, néz rá csodálkozva. De hallgassuk ismét inkább őt: „Költő vagyok, és katolikus. Véleményem szerint a katolicizmus tulajdonképpen nem más, mint elfogadása annak, hogy az ember menthetetlenül térben és időben él. Azt, hogy »katolikus költő« vagyok, nem hiszem. Úgy gondolom, Assisi Szent Ferenc az utolsó katolikus költő. Mert a költészet sokkal inkább gyónás, mint prédikáció... De szeretnék katolikus költő lenni – a szónak abban az értelmében, hogy katolikus annyit tesz, mint egyetemes.” (Beszélgetések Pilinszky Jánossal. [V. Bálint Éva: Rendiség a romokon] Magvető, Bp. 1983.)

Többször is feltették Pilinszkynek azt a kérdést, hogy vallásos költőnek tekintie

magát. Mindig fontosnak tartotta megkülönböztetni a prédikációt és a költészetet. A nagyon közvetlen tanítás azt veszi el a befogadótól, amire született, vagyis azt, hogy maga keressen válaszokat, ne a feltálat megoldásokban gondolkodjon. Ugyanakkor az alkotó szemlélete, vallásossága megjelenik

FOTÓ: ERFERT JÁNOS

a szövegekben, hiszen a saját legmélyéből jönnek elő a gondolatok: „Én a figyelmet a versnél arra összpontosítom, hogy a vers nem lehet másképp vallásos, mint amilyen vallásos töltésű éppen vagyok. Se több, se kevesebb. Ezt jobb inkább kevesebbre venni bizonyos értelemben, mint többre. Ahol vagyok. Inkább tekintem gyónásnak, mint prédikációnak a költészetet. Mindig félek rárakni a versre a tematikus üzenetet. Mindig félek, mert félek, hogy ez képmutatás. Nem tudom igazából megítélni, hogy a versben mekkora vallásos töltés van, de számomra ez nagyon egy azzal, hogy a valóság minél mélytelenebb legyen. ...Mindig arra törekszem, hogy egyszerre szóljak azoknak, akik vallásosak, és azoknak, akik nem. Még pontosabban azoknak, akik azt hiszik, hogy vallásosak, és azoknak, akik azt vallják, hogy nem. Mert nem biztos, hogy aki azt hiszi, az hívő, aki meg azt hiszi, hogy nem hívő, az hitetlen.” (Beszélgetések Pilinszky Jánossal. [Forgács Rezső: Haza akartam, hazajutni végül] Magvető, Bp. 1983.) E két fogalom – költő és katolikus – összefonódásában megjelenik

mindaz, ami leginkább kapcsolódik szememben Pilinszky műveihöz.

Életem első két nagy Pilinszky-élménye a *Négysoros*, illetve az *Életfogytiglan* volt.

Négysoros

*Alvó szegek a jéghideg homokban.
Plakátmagányban ázó éjjelek.
Égve hagyta a folyosón a villanyt.
Ma ontják véreimet.*

Ebben a négy sorban a költő olyan tömör képeket sorakoztat fel, amelyeket értelmezni, kifejtetni talán lehet, de kétséges, hogy érdemes-e. Nem könnyebb-e a megértés úgy, ha az érzékeinkre hagyatkozunk? Ha hagyjuk, hogy a képek elkezdjenek asszociációkat ébreszteni bennünk. S ha így teszünk, akkor talán megérezhető a hitnek

a minden kiszolgáltatottságon felülemelkedő reménye a plakátmagányos éjszakában megjelenő és irányt mutató fény.

Életfogytiglan

*Az ágy közös.
A párna nem.*

Ez a tömörség a Pilinszky-líra egyik legmeghatározóbb sajátja. Nem kimondani a kimondhatatlant, hanem megjeleníteni egy képben, még hozzá egy igen összetett képben. Amit Pilinszky megmutat, az a világ természetszerű antagonizmusa, a mindannyiunkban ott lévő ellentmondás, a gondolkodó ember örök kételye. A '70-es évekre ez a már-már végletekig vitt tömörség a verseknek igen nagy részére jellemző.

Pilinszky János: SAROKKŐ

Jézus megtestesült. Nem megjelent vagy belépett a világba, hanem gyermekként megszületett a világban. Akár a többi magzatot, anyja kilenc hónapon át hordozta méhében. Mivel senki, még maga Isten se tud és nem is akar másként részt venni a teremtésben, mint így – különben szétvetné időbeli és térbeli kereteit, mint majd a Végítélet, az Apokalipszis Báránya. De addig „ember és Isten, teremtés és Teremtő, anyag és forma kölcsönös és maradéktalan engedelmissége folytatódik”.

Isten nem belépett a világba, hanem beleszületett, semmivel se másképp és különül, mint ahogy a földbe rejtett és hó alatti mag megmozdul, kikel és szívet hajt tavaszkor. Semmivel se másképpen – de hogy ez a másképp önmagában is mekkora csoda, arról ma még alig tudunk valamit. Amikor Szent Pál azt írta, hogy

az egész mindenség áhítzik a megváltás után, mélységesen többet tudott a mindenség természetéről, mint azok a „naiv” tudósok, kik gögjük és depressziójuk csúcsán úgy vélték, hogy a mindenség egy nagy üresjáratú mechanikus szerkezet, afféle kozmikus vekker, aminek anyagában véletlenül és főként szervetlenül teng-leng a parányi emberiség, mint holmi kondérnyi ehetetlen masszában...

Hogy vajon mi is az a tűz, ami Istent teremtő Istenné és megtestesült Istenné tette – alacsonyította-emelte? Hogy miért is képesek egyes korok valódi világmodelleket emelni, míg más korok nem? Hogy a nagy csoda valójában egy „közönséges” csecsemő megszületése. Mert az, hogy Isten megszületett Betlehemben, igazán nem titka, rejtélye a teremtésnek, hanem ennyi titok, születés, rejtély után egyetlen világos szava, sarokköve, magyarázata. (Új Ember, 1975. december 21.)

A többi kegyelem

*A félelem s az álom
volt apám és anyám.
A folyosó meg a
kitáruló vidék.*

*Így életem. Hogy halok meg?
Milyen lesz pusztulásom?*

*A föld elárul. Magához ölel.
A többi kegyelem.*

Kegyelem

*Bogarak szántják a sötétet
és csillagok az éjszakát.
Van időnk hosszan üldögelni
az asztalon pihenő lámpafényben.
Megadatott a kegyelem:
miközben minden áll és hallgat,
egyedül az öröklét működik.*

Végkifejlet

*Magam talán középre állok
Talán este van. Talán alkonyat.
Egy bizonyos: későre jár.*

Talán érdemes megfigyelni a fenti szövegekben a bizonytalanságnak és a bizonyoságnak az egymásmellettiségét. Minden, ami a transzcendentálishoz, az istenihez kapcsolódik, az örökvényű, az biztos.

Költészetben ennél mélyebb hitet felmutatni igen nehéz.

Pilinszky élete nem volt könnyű, mint ahogy senkié sem az, aki meg akarja érteni a világot, különösen akkor, ha valami módon azokat a pillanatokat, amiben megértett valamit a Rend működéséből, meg is akarja osztani másokkal. Megindító ugyanakkor az önazonosságnak az a mélysége, amely a következő néhány sorban megjelenik:

Amiként kezdtem

*Amiként kezdtem, végig az maradtam.
Ahogyan kezdtem, mindvégig azt csinálom.
Mint a fegyenc, ki visszatérve
falujába, továbbra is csak hallgat,
szótlanul ül pohár bora előtt.*

Pilinszky életművét nem könnyű befogadni, mégis meggyőződésem, hogy megéri olvasni verseit, prózáját, a vele készült beszélgetéseket. Úgy szakítanak ki ezek a képek, ezek a gondolatok a világból, hogy közben vissza is ültetnek oda, csak immár érzékenyebbek, megértőbbek leszünk, több szeretetet tudunk tanúsítani. Ez a bennünk lezajló változás – csak a legmagasabb irodalom sajátja.

N. Gy.

RÁC-E A RÁCPONTY?

Ezt sajnos nem tudom, de minden bizonynyal a lecsőszerű feltét erre utal. Halételeink sorát ezzel az egyszerű, könnyű étellel bővíthetjük.

Hozzávalók:

1,5–2 kg-os ponty, nyers krumpli, 3-4 fej vöröshagyma, füstölt szalonna, 3-4 db paradicsom, 3 db paprika, 4 dl tejföl, 1 kis liszt, só

A tepsí alját kizsírizzuk és a karikákra vágott nyers krumplit egyenletesen elosztjuk rajta. Megsózzuk. Erre helyezzük a szózott, beirdalt, szalonnával spékelt egész (konyhakész) halat. Rátesszük a karikára szeletelt hagymát, paradicsomot, paprikát. A tejfölben elkevert liszttel megkenjük és

fólia alatt kb. 1 órát sütjük. Ha megpirul, tálaljuk.

Miután a hal szeret úszni a vízben, egy kis borocskával zárjuk az étkezést.

Jó étvágyat kívánok hozzá:

K. L. M.

TEPLOMLÁTOGATÁS A PÁSZTORJÁTÉK IDEJÉBEN

December 24-én délután az elmúlt években felvett egyik pásztorjátékot fogjuk online közvetíteni. A pásztorjáték ideje alatt délután fél 4-től fél 6 óráig nyitva lesz templomunk azok számára, akik szeretnének a gyerekekkel otthonról az „angyalok” érkezése alatt eljönni, hogy megtekintsék a betlehemet.

HIRDETÉSEINK

LITURGIKUS ESEMÉNYEK

■ **december 24. péntek:** szenteste – 16 órakor online pásztorjáték-közvetítés lesz a plébánia Youtube-csatornáján • **23:30 óra:** énekes verses-zenés áhítat énekkarunk közreműködésével. *Éjféltor:* ünnepi éjféli szentmise.

■ **december 25. szombat:** Jézus születése, karácsony ünnepe – 9 órakor ünnepi szentmise, 7:30 és 18 órakor szentmise.

■ **december 26. vasárnap:** karácsony második napja, Szent család vasárnapja – 9 órakor ünnepi szentmise, 7:30 és 18 órakor szentmise;

■ **december 31. péntek:** Szent Szilveszter pápa emléknapja, 18 órakor évvégi hálaadó ünnepi szentmise, Te Deum;

■ **január 1. szombat:** Újév, Szűz Mária Istenanyaságának ünnepe, *parancsolt ünnep* – két szentmisét mondunk: 8:30 és 18 órakor;

■ **január 6. csütörtök:** Urunk Megjelenése, Vízkereszt főünnepe, *parancsolt ünnep* – két szentmisét mondunk: 8:30 és 19 órakor;

■ **január 7. péntek:** elsőpéntek, 19 órakor szentmise Jézus Szíve tiszteletére;

■ **január 10. hétfő:** 14 órás szentségimádás;

■ **január 16. vasárnap:** az ökumenikus imahét kezdete;

■ **január 30. vasárnap:** a 9 órai szentmisét az elhunytakért mutatjuk be;

■ **február 2. szerda:** Urunk bemutatásának ünnepe (Gyertyaszentelő Boldogasszony), a 19 órai szentmise elején gyertyaszenteléssel;

■ **február 3. csütörtök:** a szentmise végén Balázs-áldásban részesülhetünk;

■ **február 7. hétfő:** 14 órás szentségimádás;

■ **február 27. vasárnap:** a 9 órai szentmisét az elhunytakért mutatjuk be, egyben ezen a vasárnapon országos gyűjtés lesz a katolikus iskolák javára;

■ **március 2. szerda:** hamvazószerda, a nagyböjti időszak kezdete, szigorú böjti nap. Szentmise 19 órakor lesz, melynek végén a hamvazás szertartásában részesülhetünk.

VERSSAROK

Szentmihályi Szabó Péter: MAGAD KÖRÉ POKLOT

*Ha Istent egy éjjel ellopod,
állíts helyére oszlopot,
fakassz vizet vad gépeiddel,
építs hidat, mely égre ível,*

*ha Isten nevét elveszed,
állíts helyébe szellemet,
ha Isten parancsát megszeged,
állíts helyébe elveket.*

*Ha Istent már likvidáltad,
üres leszel akár az állat,
ha mennyed reményét lerontod
Magad köré teremtesz poklot!*

(Szabó Magdolna ajánlására)

HIRDETÉSEK

■ Köszönjük mindazoknak, akik már befizették az idei egyházközségi hozzájárulásukat. Év végéhez közeledve a szentmiséket követően a sekrestyében, illetve irodai szolgálat ideje alatt a plébánián lehet befizetni a hozzájárulást.

MUSTÁRMAG

a Szent István Király Plébánia lapja,
alapítva 1992-ben, újraindítva 2007 decemberében

Jelen lapszámunk munkatársai:

Fr. Mahimai Raj Anthony,
Bognár Károlyné Detti (B. K. D.), Derzsi-Pap Csilla (D-P. Cs.),
Knábné Lakatos Marianna (K. L. M.), Knáb József (K. J.),
Nemcsics Gyöngyi (N. Gy.), Nemesi Bence Miklós (N. B. M.),
Némethné Kiss Erika (N. K. E.), Viola Blanka (V. B.)

Fotók:

Knábné Lakatos Marianna, Szöcs Amanda, Vig Márta, Viola Zsolt

A plébánia, illetve a szerkesztőség elérhetőségei:

Cím: 1185 Budapest, Tátrafüred tér 15. • Telefon: 292-1407

e-mail: szemere.mustarmag@gmail.com

www.szemere-plebania.hu

A következő Mustarmag március 6-án jelenik meg